A/PNL/802/23.11.2026

ÎNTREBARE PARLAMENTARĂ Nr.7112A/23.11.2026

Către: Doamnei Natalia-Elena Intotero, Ministrul Mediului, Apelor și Pădurilor

De la: Sebastian-Ioan Burduja, Deputat PNL, Circumscripția Electorală Nr. 42 București

Obiectul întrebării: Efectele mecanismului de ajustare la frontieră în funcție de carbon asupra industriei, agriculturii și construcțiilor din România în primul an de aplicare efectivă și pragul de minimis de 50 de tone introdus prin Regulamentul (UE) 2025/2083

Stimată Doamnă Ministru,

Anul 2026 este primul an în care mecanismul de ajustare la frontieră în funcție de carbon produce obligații de fond pentru importatorul român. Art. 36 alin. (2) lit. b) din Regulamentul (UE) 2023/956 de instituire a acestui mecanism, în forma dată prin art. 1 pct. 27 din Regulamentul (UE) 2025/2083 al Parlamentului European și al Consiliului din 8 octombrie 2025, prevede că art. 2 alin. (2), art. 2a și 4, art. 6-9, art. 10a, 15, 19 și 21, art. 22 alin. (1) și (3), art. 23-27 și art. 31 se aplică de la 1 ianuarie 2026.

Plata vine mai târziu, și acest decalaj merită spus corect și complet, fiindcă în spațiul public el se confundă des cu intrarea în vigoare. Literele c) și d), introduse la art. 36 alin. (2) prin același regulament, amână art. 22 alin. (2) până la 1 ianuarie 2027 și art. 20 alin. (1), (3), (4) și (5), adică vânzarea certificatelor, până la 1 februarie 2027. În 2026 curg autorizarea, declararea și calculul emisiilor încorporate, iar în 2027 se cumpără și se restituie certificatele pentru ceea ce s-a importat.

Produsele acoperite sunt exact acelea pe care România le importă pentru construcții și pentru agricultură, adică cimentul, fierul și oțelul, aluminiul, îngrășămintele, energia electrică și hidrogenul. Costul certificatului nu rămâne la importator, fiindcă trece în prețul tonei de ciment, al armăturii, al tâmplăriei de aluminiu și al sacului de îngrășământ, deci ajunge la constructorul român, la primăria care are un șantier în derulare și la fermierul care își calculează costul la hectar.

Regulamentul (UE) 2025/2083 a introdus și o excepție de care depinde soarta administrativă a mii de firme românești. Noul art. 2a scutește importatorul de obligațiile mecanismului atunci când masa netă a mărfurilor importate într-un an calendaristic nu depășește cumulativ pragul unic bazat pe masă, stabilit la punctul 1 din anexa VII la 50 de tone

masă netă, prag care se aplică masei nete totale a mărfurilor din toate codurile tarifare agregate, per importator și per an calendaristic. Energia electrică și hidrogenul rămân în afara acestei scutiri.

Pragul funcționează însă ca o muchie. Art. 2a alin. (2) prevede că importatorul care depășește pragul în cursul anului datorează toate obligațiile regulamentului pentru toate emisiile încorporate în toate mărfurile importate în anul respectiv, inclusiv pentru primele 50 de tone. Firma care ajunge la 51 de tone în decembrie răspunde retroactiv pentru întregul an, iar art. 27 alin. (2) litera b) califică drept eludare divizarea artificială a importurilor pentru a evita depășirea pragului, ceea ce închide și ieșirea prin reorganizarea comenzilor.

Pragul nu este nici stabil. Art. 2a alin. (3) obligă Comisia să evalueze, până la 30 aprilie a fiecărui an, dacă cele 50 de tone mai asigură scutirea pentru cel mult 1 % din emisiile încorporate, și să îl modifice prin act delegat atunci când valoarea rezultată se abate cu mai mult de 15 tone. Un importator român cu volume mici își planifică, așadar, aprovizionarea pe un prag care se poate muta în fiecare ianuarie.

Mai există o problemă de proporționalitate care privește direct răspunderea juridică, fiindcă declarantul autorizat răspunde pentru exactitatea unui calcul al emisiilor încorporate care se produce în instalația furnizorului, aflată în altă jurisdicție și uneori fără obligații echivalente de verificare, astfel încât firma românească suportă riscul juridic al unei informații pe care nu o poate controla.

Poziția mea pe acest dosar este cunoscută și constantă. România a folosit veniturile din certificatele de emisii pentru investiții, inclusiv prin Fondul pentru Modernizare, pe care l-am gestionat ca ministru al Energiei. Firmele mici suportă însă costul de conformare fără acces direct la acest sprijin, iar fiecare strat nou de raportare mută resurse de la producție la conformare. Dacă mecanismul rămâne, atunci trebuie măsurat, compensat și simplificat, pe date românești.

Având în vedere aceste considerente, în temeiul art. 112 alin. (1) din Constituția României, republicată, precum și al art. 198-205 din Regulamentul Camerei Deputaților, republicat, cu modificările și completările ulterioare, vă adresez următoarele întrebări:

1. Ce estimare are Ministerul privind efectul mecanismului asupra prețurilor cimentului, oțelului, aluminiului și îngrășămintelor pe piața din România în anul 2026, primul an de aplicare efectivă?
2. Câți importatori din România au fost scutiți de obligațiile mecanismului în temeiul pragului unic bazat pe masă de 50 de tone prevăzut la art. 2a din Regulamentul (UE) 2023/956 și câți au depășit acest prag?
3. Ce campanie de informare a desfășurat Ministerul pentru a avertiza importatorii de volume mici asupra efectului retroactiv prevăzut la art. 2a alin. (2), prin care depășirea pragului atrage obligații pentru întreaga cantitate importată în anul respectiv?

4. Ce poziție a susținut România la negocierea Regulamentului (UE) 2025/2083 privind nivelul pragului de minimis și a solicitat un prag mai ridicat sau un prag suplimentar bazat pe loturi?
5. Câți declaranți autorizați din România sunt înregistrați în prezent în registrul mecanismului și câte cereri de autorizare au fost respinse?
6. Care este autoritatea competentă din România pentru aplicarea Regulamentului (UE) 2023/956, cu ce personal și cu ce buget funcționează în 2026?
7. Ce estimare are Ministerul privind efectul mecanismului asupra costului de construcție pentru lucrările publice aflate în derulare, inclusiv pentru cele finanțate din fonduri europene?
8. Ce estimare are Ministerul privind efectul mecanismului asupra prețului îngrășămintelor pentru fermierii români în campania agricolă 2026-2027?
9. Ce poziție a transmis România în Consiliu privind extinderea mecanismului la produse finite din aval și a solicitat o evaluare de impact distinctă pentru statele membre cu venit mediu sub media Uniunii?
10. Ce mecanism de verificare are la dispoziție declarantul român atunci când producătorul din afara Uniunii nu îi furnizează datele reale de emisii, și cine suportă riscul juridic în această situație?
11. Ce venituri estimează bugetul de stat din vânzarea certificatelor începând cu 1 februarie 2027 și către ce destinații urmează a fi alocate? Vă rog furnizați orice alte date relevante pentru opinia publică.

Doamnă Ministru, vă adresez aceste întrebări într-un dosar în care reglementarea este europeană, iar efectul este integral românesc.

Niciuna dintre normele pe care le semnalez nu vă este imputabilă, fiind adoptate la nivelul Uniunii în 2023 și modificate în octombrie 2025, iar aplicarea lor a început în acest an.

Am deplină încredere în capacitatea dumneavoastră și a echipei Ministerului de a obține, în negocierile pe extinderea mecanismului, un tratament care să țină cont de nivelul de dezvoltare al economiei românești.

Demersul meu vine în urma sesizărilor primite de la constructori, de la producători de materiale și de la fermieri, și sunt conștient că o poziție de negociere se construiește pe date verificate.

Îmi exprim deplina deschidere de a sprijini din Parlament orice măsură necesară și, pentru a putea ancora discuția în date la zi, vă rog să-mi răspundeți la întrebările de mai sus în scris, în termenul prevăzut de Regulamentul Camerei Deputaților.

Cu deosebit respect,

Sebastian-Ioan BURDUJA

Deputat PNL